

Dendrobium incurvum Lindl. 1858

Cách đây 10 năm, khi bắt đầu thu thập các dữ liệu về các cây lan Việt Nam vào năm 2006, chúng tôi căn cứ vào:

1. Cuốn Phong Lan VN của Tiến sĩ Trần Hợp xuất bản vào năm 1998, trang 238 có nói về cây *Dendrobium incurvum* có ghi như sau:

***Dendrobium incurvum* Lindl. Seidenf. 1985, (Hoàng thảo hạc) Hạc lan.**

Lan sống phụ, thân hình thoi. Lá thuôn hẹp. Cụm hoa có ít hoa, mọc ở nách lá. Hoa nhỏ màu lục nhạt, cánh môi thuôn dài nhọn, có vân màu đỏ nâu. Cây mọc ở Bảo Lộc, Lâm Đồng.

Trong sách có ghi ảnh số 128 nhưng lại là Lan Cẩm báo.

2. Trong cuốn The Orchids of Indochina của Seidenfaden xuất bản năm 1992 trang 242, chỉ có vôn ven vài chữ:

***Dendrobium incurvum* Lindl**

J.Linn. Soc.3:18,1859 - Seidenfaden 1985b: 143, Fig 96, Occurrence: Vietnam: Bao Loc (fide Tixier in sched) Nam Cát Thiên (Long 3 Le).

Nhưng hình số 96 (trang 156) lại là cây Oberonia acaulis.

Thế rồi năm tháng trôi qua, chúng tôi còn mãi mê với những cây lan mới được tìm thấy cho nên quên hẳn đi, mãi cho đến tuần lễ trước mới tìm thấy hình ảnh và tư liệu của cây lan này.

Theo Orchids Species:

Den. incurvum mọc ở các nước Miến Điện, Thái Lan, Mã Lai và Việt Nam. Là một cây phong lan nhỏ, thân có nhiều đốt mang 3 lá hoặc nhiều hơn. Hoa màu xanh vàng, to 1 phân, mọc từng chùm từ 4-8 hoa, chóng tàn.

Kèm theo là một hình vẽ sơ sài.

Ngoài ra danh sách đỏ Red List of Threatened Species năm 2013 gồm những cây liệt vào hạng cần được bảo vệ có nói tới cây *Den. incurvum* nhưng không có hình ảnh hay chi tiết mô tả gì hết.

Rất may trong phần hình ảnh trên Google có 4 hình cây lan này của K. Keller chụp vào ngày 24-7-1011 tại Chiang Dao, Thái Lan do Orchid Unibas của Swiss Orchid Foundation phổ biến.

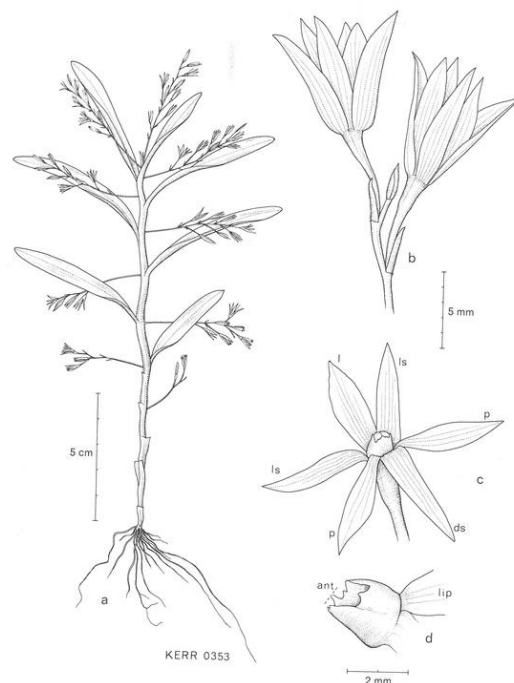

Fig. 97. *Dendrobium incurvum* Lindl., the peloric form. a. plant, b. part of inflorescence, c. flower, d. column.

Không biết rõ ra sao, chúng tôi xin mượn các hình này để các bạn ở quê nhà có thể tìm thấy một cây lan rất hiếm và tìm hiểu đâu là sự thực.

HLVN